

ZAMBIA

25. 9. – 22. 12. 2009

Naší závěrečnou zprávu o tříměsíční stáži v Zambii, bychom chtěly spíše zaměřit na problémy a praktické věci, na které předchozí studentky tolik neupozorňují. Samozřejmě bychom zde rády poznamenaly i pár základních informací, avšak jen ve zkratce, protože závěrečné zprávy od předchozích stážistek jsou podle nás dostačující a náplň naší práce byla velmi podobná.

PŘÍPRAVY NA CESTU

- **Stipendium** – Od ZSF nám bylo přiděleno stipendium ve výši **45 000 Kč**.
- **Očkování** – Ze všeho nejdříve je nutné si obstarat **mezinárodní očkovací průkaz**, který stojí cca **100 Kč** a je k sehnání u lékaře, který vám očkování bude provádět. Do Zambie je povinné pouze očkování proti **žluté zimnici**. My jsme si však na doporučení očkovacího centra nechaly dát také očkování proti **choleře, břišního tyfu, hepatitidě typu A i B, meningokoku** a jedna z nás také proti **vzteklině**. Vše jsme si zajistily v Nemocnici České Budějovice na pracovišti nemocniční hygieny a očkovacího centra u MUDr. Ivy Šípové. Celkové výdaje za očkování nás tedy vyšly na **10 00 Kč**.
Antimalarika Lariam, která jsme nakonec užívaly, stály **800 Kč** jedno balení a na tříměsíční pobyt jsou potřeba **balení dvě**. Malárie se sice v Zambii vyskytuje docela dost, obzvláště v deštivém období, avšak tato nemoc jde většinou ruku v ruce se špatným psychickým stavem. Proto je zcela na vašem uvážení jestli antimalarika užívat či nikoliv. Naše názory se v tomto rozbíhají.
- **Pojištění** – Před odletem je také třeba si zajistit cestovní a úrazové pojištění. My jsme si ho sjednávaly u Kooperativy, přesněji typ pojištění KOLUMBUS. Cena byla **5000 Kč**.
- **Letenka** – Na úplný začátek bychom vám chtěly doporučit, abyste rezervaci letenky příliš neodkládali, protože samozřejmě s čím větším předstihem toto provedete, tím výrazněji ušetříte. Ušetřit se také dá, pokud se pokusíte letenky po Evropě sehnat u nízkorozpočtových společností a letenky do Afriky přes domácí společnosti, protože pokud je zprostředkovatelem česká agentura, účtuje si samozřejmě určité poplatky. My jsme prováděly rezervaci asi čtyři měsíce před naším odletem. Z Prahy do Londýna jsme letěly se společností British Airways, cena byla **3900 Kč** na letiště Heathrow. Ponechejte si dostatek času a pár liber na přestup, protože toto letiště má více terminálů, mezi kterými se přejíždí metrem. Dále jsme pokračovaly s leteckou společností Kenya Airways do Nairobi a poté do Lusaky za **18 000 Kč**.

SAMOTNÝ POBYT

- **Vízum** – Hned po přeletu na zambijské letiště jsme museli vyplnit příslušný formulář, který je k dostání na místě. Při vyplňování je důležité zadat jako důvod pobytu turistiku. Vízum se vydává na jeden měsíc a je nutné každý měsíc dojít na příslušný úřad v centru Lusaky a zažádat o jeho prodloužení. Maximální doba pobytu v Zambii je však tři měsíce. Je důležité se na tento úřad dostavit přesně v den, kdy vám vízum končí a pokud toto prodloužení vychází na víkend, připadá v úvahu předcházející pracovní den, tedy pátek. Vízum stojí **50 dolarů** a platí se hned po přeletu na letišti.
- **Ostatní výdaje** – V této části jsou zahrnuty výdaje na jídlo, cestování a případné dárky. My jsme si vystačily s cca **25 000 Kč**. Na cestování je dobré mít dolary, kterými se hradí vstupy. Možnost je samozřejmě mít i kwachy, avšak každou výměnou se hodnota peněz ztrácí.
- **Informace** – V Zambii se platí již zmíněnou kwachou (kvača). 1000 kwacha jsou asi 4 Kč. Jídlo je výhodné kupovat v chudinské čtvrti, protože ovoce a zelenina jsou zde výrazně levnější, než v obchodních řetězcích. Vše ostatní je poté stejně nebo o maličko dražší než u nás. K sehnání je tu ale vše.

TYPY A TRIKY

- Doklady – doporučujeme si před samotnou cestou okopírovat z důvodu případné ztráty nebo krádeže.
- Platební karty – v Zambii je mnoho možností, kde vybrat peníze stejně jako u nás. Problém ale je, že většina bank a bankomatů akceptuje pouze platební karty VISA!!! My jsme tuto informaci bohužel neměly, a proto jsme při výběru měly s platební kartou Master Card poměrně velké problémy. Víme sice o jednom bankomatu na Arcades (část Lusaky), který Master Card akceptuje, bohužel název banky si nepamatuji. Na toto řešení bychom se příliš nespolehaly.
- Stipendium – Pro studenty, kteří vyjíždějí v lednu, je důležité se domluvit s Oddělením zahraničních vztahů ohledně předfinancování stáže.
- Repelenty – Doporučujeme si vzít opravdu dostatečné množství repelentů, protože výskyt komárů v Lusace je vysoký. Nejvíce osvědčeným se nám zdál Autan.
- Vízum – Rády bychom o vízu napsaly ještě pár podrobností. Je totiž možnost si koupit již zmíněné 50 dolarové vízum, které je tzv. pouze vstupní. Stejně tak si však za 80 dolarů můžete koupit vízum vstupní a výstupní. Velká výhoda tohoto typu je, že jednou můžete opustit Zambii a zase se vrátit.
Toto můžete využít, pokud se pojedete podívat na Viktoriiny vodopády a budete chtít navštívit i zimbabwskou stranu, kterou my zejména v období sucha opravdu doporučujeme. V období dešťů vám bohatě postačí strana zambijská. Je to zcela na vašem uvážení, avšak je důležité si vše rozmyslet již před přeletem do Zambie, protože pokud Zambii opustíte a budete se chtít vrátit, bez již zmíněného výstupního víza, tak se vám na hranici stane buď lepší varianta, že budete muset znovu zaplatit 50 dolarů

za nové vstupní vízum do Zambie, v horším případě vám nové vízum ani nedají, protože nový vstup je možný až po uplynutí jednoho roku.

Pokud budete chtít stejně jako my Viktoriiny vodopády vidět ze Zimbabwe, bez výstupního víza (80 dolarů), tento výlet se vám značně prodraží. Samotné vstupní vízum do Zimbabwe stojí totiž 30 dolarů, dále musíte připočítat dalších 20 dolarů za vstup do této části Viktoriiných vodopádů a poté zaplatit opět vstupní vízum do Zambie (50 dolarů), přičemž jak už bylo zmíněno, není ničí povinností vám ho dát.

- Praxe – Před stáží samotnou je ještě vhodné si zjistit veškeré informace o uznání vaší praxe a o potřebných kompetencích, které si budete splňovat přímo v Zambii a po příjezdu je nutné v poměrně krátké době tyto práce odevzdat.

Zimbabwe

Zambie

Hanka a Katka

h.smejkalova@seznam.cz, kathlen@centrum.cz